Amenzile penale aplicabile persoanelor juridice vor fi calculate în funcție de noi indicatori economici

Autor: Anda Diaconescu, Avocat Asociat la Biriș Goran

În conformitate cu Decizia nr. 708/2021, Curtea Constituțională a României („**CCR**”) a declarat neconstituțională modalitatea inițială de stabilire a cuantumului amenzilor pentru persoane juridice, care se realiza raportat la cifra de afaceri.

În acest sens, Legea nr. 214/2023, aplicabilă din 14 iulie 2023, pune în acord Codul penal cu Decizia CCR, în sensul în care se înlocuiește termenul de „cifră de afaceri”, folosit ca indicator în stabilirea cuantumului sumei corespunzătoare unei zile-amendă, cu alți indicatori economici, respectiv „venituri totale” și „active totale”.

Criticile aduse de CCR vechiului mod de calcul se refereau la ambiguitățile referitoare atât la definiția „cifrei de afaceri”, sintagma nefiind definită ca atare în Codul penal, cât și la momentul de referință pentru calculul acesteia.

„Legea penală în vigoare nu stabilește înțelesul sintagmei «cifra de afaceri» în raport cu care instanța determină cuantumul sumei corespunzătoare unei zile-amendă în cazul stabilirii amenzii pentru persoana juridică cu scop lucrativ. Definițiile din domeniul fiscal și al concurenței referitoare la sintagma «cifra de afaceri» au aplicabilitate restrânsă, specializată la materiile precizate, translatarea lor în materie penală pentru a determina cuantumul sumei corespunzătoare unei zile-amendă în cazul stabilirii amenzii pentru persoana juridică cu scop lucrativ fiind contrară

principiului legalității. Totodată, Curtea a constatat că norma penală criticată este lacunară și în ceea ce privește determinarea/reținerea, din punct de vedere temporal, a cifrei de afaceri a persoanei juridice cu scop lucrativ în raport cu care instanța determină cuantumul sumei corespunzătoare unei zile-amendă", explica CCR în argumentarea deciziei din 2021.

Legea nr. 214/2023 a introdus în Codul penal noțiunile de „venituri totale" și „active totale" ca indicatori de referință în stabilirea cuantumului amenzilor care vor fi aplicate companiilor. Această schimbare vizează clarificarea bazei de calcul și reducerea incertitudinilor juridice, oferind instanțelor un instrument mai precis de stabilire a sancțiunilor.

Noua normă ar trebui să asigure mai multă claritate și predictibilitate, din moment ce veniturile totale și activele totale sunt indicatori economici clari și ușor de determinat, care reduc necesitatea unor analize complexe, eliminând totodată confuzia și dezacordurile juridice legate de interpretarea noțiunii de „cifră de afaceri".

În plus, înlocuirea termenului de „cifră de afaceri" cu „venituri totale" și „active totale" poate facilita aplicarea uniformă a legii, având în vedere că aplicarea acestei formule de calcul se poate face unitar, indiferent de natura activității persoanelor juridice sau de vechimea acestora pe piață.

Decizia CCR pe contracte de

muncă cu timp parţial – nicio surpriză. Ce e de făcut?

Autor: Claudia Sofianu, Partener, liderul departamentului de Impozit pe venit şi contribuţii sociale, EY România

Curtea Constituțională a României (CCR) s-a pronunțat și a respins, din nou, cu unanimitate de voturi, prin decizie definitivă şi general obligatorie, excepția de neconstituționalitate în ceea ce privește prevederea Ordonanței nr. 16/2022 privind „suprataxarea" contractelor de muncă cu timp parţial. Potrivit prevederilor acesteia, contribuţiile de asigurări sociale datorate pentru contractele cu normă de muncă redusă nu pot fi sub nivelul celor aplicate la salariul de bază minim brut pe țară în vigoare în luna pentru care acestea se datorează. Odată cu anunțul deciziei CCR, s-au intensificat dezbaterile pe subiect şi pentru că așteptările mediului de afaceri erau, în cea mai mare măsură, pentru o decizie în sensul revenirii la forma anterioară a taxării în cazul acestui tip de contracte (adică proratat în funcţie de venitul aferent normei de muncă reduse).

Reamintim însă că o asemenea decizie nu e o noutate. Cum de altfel, am mai scris în trecut, în urmă cu numai doi ani, în 2020, CCR și-a comunicat părerea pe acest subiect, exact în același sens, prin urmare, era de așteptat să-și mențină punctul de vedere. La acel moment, Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 46 din 4.02.2020, privind respingerea excepției de neconstituționalitate, ridicată atunci de un sindicat, asupra măsurii „suprataxării" contractelor de muncă part-time a fost argumentată astfel: „În ceea ce privește susținerea potrivit căreia salariații cu timp parțial pot ajunge astfel să contribuie mai mult decât primesc ca plată a muncii lor, Curtea reține faptul că, potrivit Cartei sociale europene, în vederea exercitării efective a dreptului la muncă, părțile se angajează să recunoască, drept unul dintre

principalele obiective și responsabilități, realizarea și menținerea nivelului cel mai ridicat și stabil posibil al locului de muncă în vederea realizării unui loc de muncă cu normă întreagă. Prin urmare, măsura legiuitorului de a impune salariaților cu timp parțial același nivel de contribuții ca celor care muncesc cu normă întreagă apare ca fiind justificată în condițiile în care a încercat înlăturarea situației în care angajații sunt afectați de precaritatea locului lor de muncă și a dorit să încurajeze încheierea de contracte de muncă cu normă întreagă, de natură să contracareze anumite practici defavorabile salariaților de pe piața muncii. Curtea constată că măsura se aplică tuturor persoanelor aflate în aceeași situație juridică, motiv pentru care nu poate reține existența vreunei discriminări". Rămânem la părerea potrivit căreia, în lipsa altor variante (mai flexibile) de contractare/remunerare a forţei de muncă salariate, cea mai bună alternativă pentru angajați este ca angajatorii lor să recurgă la contracte de muncă cu normă întreagă, exact în contextul deciziei CCR, cu reiterarea ideii că aceștia au la îndemână, indiferent de cifra de afaceri, potrivit legislației românești în vigoare, o serie de beneficii pe care le pot acorda angajaților, ca parte din pachetul de remunerare, ca suport și completare a salariului.

Este evident că discuția ar trebui transferată de la salariul de încadrare la întregul pachet de remunerare pe care angajatorii ar putea să îl aibă în vedere. Aceștia au o serie de opțiuni prin care pot oferi beneficii care să facă pachetul de remunerare atractiv, pentru care există reguli de taxare diferite (deductibilitate la calculul impozitului pe profit şi/sau neimpozitare la nivelul angajaţilor). Concret, o mare parte dintre beneficiile extrasalariale acordate în prezent vor rămâne neimpozabile și din ianuarie 2023, dacă ele nu vor depăşi, cumulat, un plafon lunar stabilit la 33% din salariul de bază.

Premisa de la care statul, prin autoritățile sale, a inițiat

măsurile prin care este modificată concret această prevedere din Codul fiscal, prin care contractele part-time sunt taxate la fel ca cele full-time din punctul de vedere al contribuţiilor de asigurări sociale, pare a fi strict aceea de a fi majorate veniturile bugetului de stat și de a crește gradul de transparență și conformitate pe dreptul muncii și al salariaților.

Excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 145 din Codul de procedură penală

În ziua de 6 aprilie 2017, Plenul Curții Constituționale, învestit în temeiul art. 146 lit. d) din Constituţia României, al art. 11 alin. (1) lit. d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea şi funcţionarea Curţii Constituţionale, a luat în dezbatere excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 145 din Codul de procedură penală, care au următorul conținut:

"(1) După încetarea măsurii de supraveghere tehnică, procurorul informează, în scris, în cel mult 10 zile, pe fiecare subiect al unui mandat despre măsura de supraveghere tehnică ce a fost luată în privința sa.

(2) După momentul informării, persoana supravegheată are dreptul de a lua cunoştinţă, la cerere, de conținutul proceselor-verbale în care sunt consemnate activitățile de supraveghere tehnică efectuate. De asemenea, procurorul trebuie să asigure, la cerere, ascultarea convorbirilor,

comunicărilor sau conversațiilor ori vizionarea imaginilor rezultate din activitatea de supraveghere tehnică.

(3) Termenul de formulare a cererii este de 20 de zile de la data comunicării informării scrise prevăzute la alin. (1).

(4) Procurorul poate să amâne motivat efectuarea informării sau a prezentării suporturilor pe care sunt stocate activitățile de supraveghere tehnică ori a proceselor-verbale de redare, dacă aceasta ar putea conduce la:

a) perturbarea sau periclitarea bunei desfășurări a urmăririi penale în cauză;

b) punerea în pericol a siguranței victimei, a martorilor sau a membrilor familiilor acestora;

c) dificultăți în supravegherea tehnică asupra altor persoane implicate în cauză.

(5) Amânarea prevăzută la alin. (4) se poate dispune cel mai târziu până la terminarea urmăririi penale sau până la clasarea cauzei.”

În urma deliberărilor, cu majoritate de voturi, **Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate** și a constatat că soluția legislativă cuprinsă în dispozițiile art. 145 din Codul de procedură penală, care nu permite contestarea legalității măsurii supravegherii tehnice de către persoana vizată de aceasta, care nu are calitatea de inculpat, este neconstituțională.

Curtea a reținut că supravegherea tehnică se poate dispune în cursul urmăririi penale, indiferent de etapa acesteia. Totodată, Curtea a observat că supravegherea tehnică poate fi dispusă, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art.139 alin.(1) și (2) din Codul de procedură penală, față de orice persoană, independent de calitatea avută de aceasta în cadrul urmăririi penale, în acest sens fiind suficientă dispunerea

începerii urmăririi penale *in rem*.

În continuare, Curtea a constatat că elementele la care art.138 alin.(1) lit.a)-d) din Codul de procedură penală face referire și care constituie metode speciale de supraveghere reprezintă intruziuni/ingerințe în viața privată a persoanelor. Totodată, Curtea a constatat că, în cadrul procesului penal, posibilitatea contestării legalității măsurii supravegherii tehnice este circumstanțiată de legiuitor numai în ceea ce privește persoana inculpatului, în cadrul procedurii de cameră preliminară, după trimiterea în judecată, precum și în cadrul procedurii de cameră preliminară atunci când se soluționează plângerea împotriva soluției de clasare, dacă în cauză a fost pusă în mișcare acțiunea penală.

În acest context, Curtea a reținut că paragraful 2 al articolului 8 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și alineatul 2 al articolului 53 din Constituție prevăd condițiile ce trebuie îndeplinite pentru ca restrângerea exercițiului dreptului la viață privată să fie conformă dispozițiilor constituționale și convenționale.

Plecând de la aceste premise, Curtea a constatat că în materia măsurilor de supraveghere tehnică, ce constituie o ingerință în viața privată a persoanelor supuse acestor măsuri, trebuie să existe un control *a posteriori* dispunerii acestora, pe care persoana în cauză să îl poată accesa în scopul verificării îndeplinirii condițiilor și, implicit, al legalității măsurii respective. Existența unui control *a posteriori* ce are în vedere aceste aspecte se constituie într-o garanție a dreptului la viață privată, care conturează și, în final, pe lângă celelalte elemente necesare și recunoscute la nivel constituțional și convențional, determină existența proporționalității între măsura dispusă și scopul urmărit de aceasta, precum și necesitatea acesteia într-o societate democratică.

Astfel, raportat la cauza dedusă judecății, Curtea a constatat că reglementarea actuală a modalității de contestare a legalității măsurii supravegherii tehnice determină excluderea celorlalte persoane altele decât inculpatul, care nu au nicio calitate în dosarul penal sau au calitatea de suspect, de la posibilitatea accederii la o instanță de judecată care să poată analiza acest aspect, ceea ce se constituie într-o încălcare a prevederilor art.26 și art.53 din Constituție, precum și a celor ale art.8 și art.13 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Decizia este definitivă și general obligatorie și se comunică celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului şi instanței de judecată care a sesizat Curtea Constituțională, respectiv, Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția penală.

Argumentele reținute în motivarea soluțiilor pronunțate de Plenul Curții Constituționale vor fi prezentate în cuprinsul deciziilor, care se vor publica în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 alin. (3) din Legea nr.198/2004 privind unele măsuri

prealabile lucrărilor de construcție de autostrăzi şi drumuri naționale

În ziua de 6 aprilie 2017, Plenul Curții Constituționale, învestit în temeiul art. 146 lit.d) din Constituţia României, al art.11 alin.(1) lit. d) și al art.29 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea şi funcţionarea Curţii Constituţionale, a luat în dezbatere următoarea excepție de neconstituționalitate:

Excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 alin. (3) din Legea nr.198/2004 privind unele măsuri prealabile lucrărilor de construcție de autostrăzi şi drumuri naționale, modificate prin art.IV pct.3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.228/2008 pentru modificarea şi completarea unor acte normative, prin raportare la sintagma „*la data întocmirii raportului de expertiză*” cuprinsă în dispozițiile art.26 alin.(2) din Legea nr.33/1994 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, care au următorul cuprins:

„(3) Acțiunea formulată în conformitate cu prevederile prezentului articol se soluționează potrivit dispozițiilor art.21-27 din Legea nr.33/1994 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, în ceea ce privește stabilirea despăgubirii.” Dispozițiile art.26 alin.(2) din Legea nr.33/1994, în care se regăsește sintagma „la data întocmirii raportului de expertiză” au următorul conținut: *„(2) La calcularea cuantumului despăgubirilor, experții, precum și instanța vor ține seama de prețul cu care se vând, în mod obișnuit, imobilele de același fel în unitatea administrativ-teritorială, la data întocmirii raportului de expertiză, precum și de daunele aduse proprietarului sau, după caz, altor persoane îndreptățite, luând în considerare și dovezile prezentate de aceștia.”*

În urma deliberărilor, cu unanimitate de voturi, **Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate** și a constatat că prevederile art.9 alin.(3) din Legea nr.198/2004 privind unele măsuri prealabile lucrărilor de construcție de autostrăzi şi drumuri naționale, astfel cum au fost modificate prin art. IV pct.3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.228/2008 pentru modificarea şi completarea unor acte normative, prin raportare la sintagma „la data întocmirii raportului de expertiză” cuprinsă în dispozițiile art.26 alin.(2) din Legea nr.33/1994 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, sunt neconstituționale.

Astfel, Curtea, având în vedere dispozițiile art.26 alin.(1) din Legea nr.33/1994, potrivit cărora „despăgubirea se compune din valoarea reală a imobilului şi din prejudiciul cauzat proprietarului sau altor persoane îndreptățite”, precum și jurisprudența sa anterioară în materie, a constatat că, deși transferul dreptului de proprietate asupra imobilelor din proprietatea privată a persoanelor fizice sau juridice în proprietatea publică a statului sau a unităților administrativ-teritoriale și în administrarea expropriatorului operează de drept la data emiterii actului administrativ de expropriere de către expropriator, în ipoteza în care persoana expropriată nu este de acord cu cuantumul despăgubirii stabilite pe cale administrativă, aceasta urmează a beneficia de o despăgubire stabilită pe cale judiciară al cărei cuantum nu se raportează la data transferului dreptului de proprietate, ci la cea a realizării expertizei. În schimb, Legea nr.33/1994, legea generală în materie de expropriere, prevede transferul dreptului de proprietate la data îndeplinirii obligațiilor impuse expropriatorului prin hotărârea judecătorească de expropriere; de aceea, în acest din urmă caz este just ca expertiza judiciară să se realizeze într-un moment temporal cât mai apropiat de pronunțarea hotărârii judecătorești.

Ca atare, stabilirea cuantumului despăgubirii este o măsură

conexă și indisolubil legată de momentul transferului dreptului de proprietate, întrucât acest moment este cel determinant în raportul juridic ce se naște între expropriat și expropriator, iar nu de vreun alt moment ulterior stabilit aleatoriu. În consecință, în această privință legiuitorul nu are nicio marjă de apreciere, valoarea bunului expropriat neputând fi alta decât cea stabilită la momentul contemporan realizării transferului dreptului. Dacă în privința exproprierii reglementate de legea generală această exigență constituțională este pe deplin respectată prin dispozițiile art.26 alin.(2) din Legea nr.33/1994, cuantumul despăgubirilor fiind stabilit la un moment apropiat în timp, contemporan transferului dreptului de proprietate, în privința legii speciale, în speță fiind vorba de Legea nr.198/2004, în forma anterioară modificărilor aduse prin Legea nr.184/2008, aplicarea art.26 alin.(2) din Legea nr.33/1994, respectiv sintagma *„la data întocmirii raportului de expertiză”,* generează o situație juridică ce se abate de la o asemenea finalitate, în sensul că expertiza judiciară dispusă nu reflectă valoarea bunului de la momentul contemporan realizării transferului dreptului, ci o valoare de la un moment ulterior care nu este cert. Rezultă că, determinându-se în acest fel cuantumul despăgubirii, aceasta nu mai este „dreaptă” în sensul art.44 alin.(3) din Constituție, cuantumul ei nefiind contemporan momentului transferului dreptului de proprietate, soluție de principiu cu valoare constituțională.

În aceste condiții, prevederile legale criticate sunt neconstituționale prin raportare la art.art.44 alin.(3) din Constituție, potrivit cărora *„nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă şi prealabilă despăgubire”.*

Decizia este definitivă și general obligatorie și se comunică celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului şi instanței de judecată care a sesizat Curtea Constituțională, respectiv, Curtea de Apel București – Secția a IV-a civilă.

Curtea Constituţională a României a distribuit traducerea în limba engleză a recentelor sale decizii pronunţate în exercitarea atribuţiilor prevăzute de art. 146 lit. e) din Constituţie

Având în vedere interesul manifestat de instituţiile membre ale Conferinţei Curţilor Constituţionale Europene şi ale Conferinţei Mondiale asupra Justiţiei Constituţionale, în contextul apropriatei vizite la Bucureşti a preşedinţilor instanţelor de contencios constituţional şi instanţelor supreme reprezentate în aceste organisme, cu ocazia organizării Conferinţei internaţionale cu tema: „*Un sfert de secol de constituţionalism*”, dedicată celei de-a 25-a aniversări de la înfiinţare, Curtea Constituţională a României a distribuit traducerea în limba engleză a recentelor sale decizii pronunţate în exercitarea atribuţiilor prevăzute de art.146 lit.e) din Constituţie, după cum urmează:

–DECIZIA Nr.63 din 8 februarie 2017 referitoare la cererile de soluționare a conflictelor juridice de natură constituțională dintre autoritatea executivă – Guvernul

României, pe de o parte, și autoritatea legiuitoare – Parlamentul României, pe de altă parte, precum și dintre autoritatea executivă – Guvernul României, pe de o parte, și autoritatea judecătorească – Consiliul Superior al Magistraturii, pe de altă parte, cereri formulate de președintele Consiliului Superior al Magistraturii, respectiv de Președintele României, publicată în Monitorul Oficial nr.145 din 27 februarie 2017;

–DECIZIA Nr.68 din 27 februarie 2017 referitoare la cererea de soluționare a conflictului juridic de natură constituțională dintre Guvernul României și Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție, cerere formulată de președintele Senatului, publicată în Monitorul Oficial nr.181 din 14 martie 2017.

Deciziile, în forma electronică, pot fi accesate şi pe pagina de internet a Curţii Constituţionale, www.ccr.ro, la rubrica ***Jurisprudenţă recentă***.

CCR. Excepția de neconstituționalitate cu referire la Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului

de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România

În ziua de 31 ianuarie 2017, Plenul Curții Constituționale, învestit în temeiul art.146 lit.d) din Constituţia României şi al art.29 din Legea nr.47/1992 privind organizarea şi funcţionarea Curţii Constituţionale, a luat în dezbatere excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.7 alin.(1) și ale art.11 alin.(1) din Legea nr.165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, care au următorul conținut :

– *Art.7: „(1) Până la întocmirea situației centralizatoare la nivel local, se suspendă emiterea hotărârilor de validare/invalidare de către comisiile județene de fond funciar sau, dupa caz, de către Comisia de Fond Funciar a Municipiului București, eliberarea titlurilor de proprietate, punerea în posesie de către comisiile locale de fond funciar, precum și orice alte proceduri administrative în domeniul restituirii fondului funciar.”*

– *Art.11: „(1) Comisiile locale și județene de fond funciar sau, după caz, Comisia de Fond Funciar a Municipiului București au obligația de a soluționa toate cererile de restituire, de a efectua punerile în posesie și de a elibera titlurile de proprietate până la data de 1 ianuarie 2018.”*

În urma deliberărilor, Curtea Constituțională, cu majoritate

de voturi, a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că dispozițiile art.7 alin.(1) și ale art.11 alin.(1) din Legea nr.165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, sunt neconstituționale.

Curtea a constatat, în esență, că termenul inițial prevăzut pentru 1 ianuarie 2016 de art.11 alin.(1) din Legea nr.165/2013, până la care comisiile locale şi judeţene de fond funciar sau, după caz, Comisia de Fond Funciar a Municipiului Bucureşti au obligaţia de a soluţiona toate cererile de restituire, de a efectua punerile în posesie şi de a elibera titlurile de proprietate, a fost succesiv prorogat, până la 1 ianuarie 2017 [prin art. unic din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr.66/2015 privind prorogarea termenelor prevăzute la art.11 alin.(1), art.20 alin.(5) şi art.27 alin.(1) din Legea nr.165/2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.986 din 31 decembrie 2015], și, respectiv, până la 1 ianuarie 2018 [prin art.III din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.98/2016 pentru prorogarea unor termene, instituirea unor noi termene, privind unele măsuri pentru finalizarea activităţilor cuprinse în contractele încheiate în cadrul Acordului de împrumut dintre România şi Banca Internaţională pentru Reconstrucţie şi Dezvoltare pentru finanţarea Proiectului privind reforma sistemului judiciar, semnat la Bucureşti la 27 ianuarie 2006, ratificat prin Legea nr.205/2006, precum şi pentru modificarea şi completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.1030 din 21 decembrie 2016], ceea ce afectează soluționarea într-un termen administrativ rezonabil a cererilor de reconstituire a dreptului de proprietate și împiedică, prin efectul art.7 alin.(1) din Legea nr.165/2013, exercitarea accesului liber la justiție al persoanelor interesate.

Decizia este definitivă și general obligatorie și se comunică

celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului şi instanței de judecată care a sesizat Curtea Constituțională, respectiv Tribunalului Mehedinți – Secția I civilă.

Argumentele reţinute în motivarea soluției pronunţate de Plenul Curţii Constituţionale vor fi prezentate în cuprinsul deciziei, care se va publica în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii nr. 77/2016

În ziua de 25 octombrie 2016, Plenul Curții Constituționale, învestit în temeiul art. 146 lit. d) din Constituţia României şi a art.29 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea şi funcţionarea Curţii Constituţionale, a luat în dezbatere excepţia de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, în ansamblul său, și în mod special ale art. 1 alin. (3), art. 3, art. 4, art. 5 alin. (2), art. 6, art. 7, art. 8, art. 10 și art. 11 din aceasta.

În urma deliberărilor, Curtea Constituțională, cu unanimitate de voturi:

1. A admis excepția și a constatat că sintagma *„precum şi din devalorizarea bunurilor imobile”* din art.11 teza întâi din Legea nr.77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile

în vederea stingerii obligaţiilor asumate prin credite, este neconstituţională.

2. A admis excepția și a constatat că prevederile din art.11 teza întâi raportate la art.3 teza a doua, art.4, art.7 şi art.8 din Legea nr.77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligaţiilor asumate prin credite, sunt constituționale în măsura în care instanța judecătorească verifică condiţiile referitoare la existenţa impreviziunii.

3. A respins, ca inadmisibilă, excepția de neconstituţionalitate a prevederilor art.11 teza întâi raportate la dispoziţiile art.3 teza întâi, precum şi excepția de neconstituţionalitate a prevederilor art.11 teza a doua din Legea nr.77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligaţiilor asumate prin credite.

4. A respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art.11 teza întâi raportate la celelalte dispoziţii din Legea nr.77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, şi a constatat că acestea sunt constituţionale, prin raportare la criticile formulate.

Declararea ca neconstituţională a sintagmei *„precum şi din devalorizarea bunurilor imobile*” (menţionată la pct.1) din art.11 teza întâi din Legea nr.77/2016 a avut în vedere faptul că devalorizarea bunurilor imobile nu este incidentă, în raport de obiectul contractelor de credit (sume de bani).

Soluţia pronunţată de Curtea Constituţională la pct.2 a avut în vedere, în principal, încălcarea art.1 alin.(5), referitoare la calitatea legii, în componenta sa privind cerinţele de claritate şi previzibilitate a legii şi a art.21 – *Accesul liber la justiţie* din Constituţie.

Respingerea, ca inadmisibilă, a prevederilor menţionate la pct.3 a avut în vedere faptul că toate dosarele în care au

fost invocate excepţiile de neconstituţionalitate vizează contracte de credit încheiate între anii 2007-2009, şi anume sub regimul Codului civil din 1864, astfel că aceste prevederi nu au legătură cu soluţionarea cauzelor, fiind incident art.29 alin.(1) din Legea nr.47/1992 privind organizarea şi funcţionarea Curţii Constituţionale.

Decizia este definitivă și general obligatorie și se comunică celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului şi instanțelor care au sesizat Curtea Constituțională.

Argumentele reţinute în motivarea soluției pronunţate de Plenul Curţii Constituţionale vor fi prezentate în cuprinsul deciziei, care se va publica în Monitorul Oficial al României, Partea I.

CCR. Excepţia de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 54 alin. (1) din Legea nr. 317/2004 privind CSM

Conform unui comunicat de presă al CCR, în ziua de 2 iunie 2016, Plenul Curții Constituționale, învestit în temeiul art. 146 lit. d) din Constituția României şi al art. 29 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea şi funcţionarea Curţii Constituţionale, a luat în dezbatere excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 54 alin. (1) teza întâi din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, cu următorul conținut: *„Durata mandatului*

membrilor aleşi ai Consiliului Superior al Magistraturii este de 6 ani, fără posibilitatea reînvestirii.[…]”.

În urma deliberărilor, cu unanimitate de voturi, Curtea a admis excepţia de neconstituţionalitate şi a constatat că dispoziţiile art. 54 alin. (1) teza întâi din Legea nr. 317/2004 sunt constituţionale în măsura în care persoana aleasă pentru ocuparea unui loc vacant îşi exercită calitatea de membru al Consiliului Superior al Magistraturii pentru restul de mandat rămas până la expirarea termenului de 6 ani.

În argumentarea soluţiei pronunţate, instanţa constituţională a reţinut că este obligată să se pronunţe asupra dispoziţiilor legale în noua interpretare pe care autorităţile publice implicate (Senatul României şi Consiliul Superior al Magistraturii) le-o conferă şi să constate neconstituţionalitatea acestora prin raportare la prevederile constituţionale cuprinse în art.1 alin.(5) care consacră principiul supremaţiei Constituţiei şi obligaţia respectării legilor, în componenta referitoare la claritatea şi previzibilitatea normelor, şi în art.133 alin.(4) care stabileşte durata mandatului membrilor Consiliului Superior al Magistraturii. Durata mandatului constituţional şi legal al Consiliului vizează autoritatea publică, în ansamblul său, în vreme ce persoanele alese dobândesc calitatea de membru al acestuia şi o exercită până la împlinirea termenului de 6 ani. Prin urmare, având în vedere trăsătura Consiliului Superior al Magistraturii de organism colegial, mandatul membrilor săi expiră la împlinirea termenului de 6 ani, deci la aceeaşi dată pentru toţi membrii. Cu alte cuvinte, persoanele care dobândesc calitatea de membru al Consiliului pe parcursul termenului de 6 ani, ocupând un loc vacant în cadrul organismului colegial, îşi vor îndeplini atribuţiile legale şi constituţionale de la data validării sau alegerii în funcţie, după caz, pentru restul de mandat rămas până la expirarea acestui termen. Orice interpretare contrară, în sensul că fiecare membru al Consiliului Superior al Magistraturii poate

fi validat sau ales pe un mandat întreg de 6 ani, care curge individual, independent de mandatele celorlalţi membri, este neconstituţională.

Decizia este definitivă și general obligatorie și se comunică celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și instanței care a sesizat Curtea Constituțională, respectiv Curtea de Apel Bucureşti – Secţia a VIII-a contencios administrativ şi fiscal.

Argumentele reţinute în motivarea soluţiei pronunţate de Plenul Curţii Constituţionale vor fi prezentate în cuprinsul deciziei, care se va publica în Monitorul Oficial al României, Partea I.

CCR: Dispoziţiile art. 52 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 53/2003 – Codul muncii sunt neconstituţionale

Curtea Constituțională a decis: angajatorii nu vor mai putea suspenda contractul de muncă pe perioada cercetării disciplinare.

„În ziua de 5 mai 2016, Plenul Curții Constituționale, învestit în temeiul art. 146 lit. d) din Constituţia României şi a art. 29 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea şi funcţionarea Curţii Constituţionale, a luat în dezbatere excepţia de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 52 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 53/2003-Codul muncii, cu următorul conținut:

În urma deliberărilor, Curtea Constituțională, cu unanimitate de voturi, a admis excepţia de neconstituţionalitate şi a constatat că dispoziţiile art. 52 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 53/2003 – Codul muncii sunt neconstituţionale.

Curtea a constatat că măsura suspendării contractului individual de muncă, din iniţiativa angajatorului, pe durata cercetării disciplinare prealabile, constituie o restrângere disproporţionată a dreptului la muncă, ocrotit de art. 41 alin. (1) din Constituţie.

Decizia este definitivă și general obligatorie și se comunică celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului şi instanței care a sesizat Curtea Constituțională, respectiv Tribunalului Brăila – Secţia I civilă", se arată în decizia CCR

Curtea Constituțională a invalidat articolul 18 din Statutul polițistului

Curtea Constituțională a invalidat articolul 18 din Statutul polițistului (lege organică), ce prevede că posturile de conducere se stabilesc prin concurs organizat pe bază de ordin de ministru. Decizia 172 a CCR, din 24 martie 2016, publicată luni, 25 aprilie 2016, în Monitorul Oficial, a stabilit că articolul 18 din Statutul polițistului contravine art.1 alin.(4) din Constituţie referitor la principiul separaţiei şi echilibrului puterilor în stat (prin delegarea unei competenţe ce aparţine în exclusivitate legiuitorului către un membru al Guvernului), precum şi art.1 alin.(5) din Constituţie, în componenta sa referitoare la previzibilitatea legii. Consecința este că Guvernul va trebui să modifice Statutul

polițistului (Legea 360/2002) prin ordonanță de urgență, pentru a nu fi blocate numirile în posturile de conducere din Poliție.

Nu este prima intervenție a CCR asupra Statutului polițistului. De fapt, este una dintre cele trei sesizări admise doar în ultimele șase luni.

Prin decizia nr. 637 din 13 octombrie 2015, Curtea Constituțională a

admis excepția de neconstituționalitate a unor prevederi privind evaluarea ac

tivităţii şi a conduitei politistului, constatând că evaluarea activităţii şi

a
co
nd
ui
te
i
po
li
ţi
st
ul
ui
ţi
ne
de
st
at
ut
ul
ac
es
tu
ia
şi
,
pr
in
ur
ma
re
,
tr
eb
ui
e
re
gl

ementată prin lege organică.

Pe cale de consecință, la mijlocul lunii februarie, Guvernul a aprobat un proiect de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 360/2002 privind Statutul poliţistului, prin care sunt introduse noi reglementări referitoare la evaluarea activităţii şi a conduitei poliţistului.

Judecătorii CCR au constatat, marți 19 aprilie 2016, că și dispozițiile art. 78 alin. (1) din Legea nr. 360/2002, potrivit cărora „Procedura și cazurile de modificare și/ sau suspendare a raporturilor de serviciu ale polițistului se stabilesc prin ordin al ministrului administrației și internelor”, contravin art. 73 alin. (3) lit. j) din Constituție, care stipulează ca statutul funcționarilor publici se reglementează prin lege organică. Curtea a mai constatat încălcarea prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (4), referitor la principiul separației si echilibrului puterilor în stat, și art. 1 alin. (5), întrucât dispozițiile art. 78 alin. (1) din Legea nr. 360/2002 deleagă reglementarea acestor aspecte esențiale ministrului de resort care este abilitat să adopte ordine. Această decizie încă nu a fost publicată.